

Collectieve uitkeringsfase in de praktijk

Rogier Potter van Loon - Hoofdeconoom

Celeste de Quelerij – Consultant pensioencommunicatie

TKP

Collectieve uitkeringsfase bij het Former Presidents' Fund

Collectieve uitkeringsfase bij het Former Presidents' Fund

Variabel pensioen: *Uitkering* = *Kapitaal* / *Aankoopfactor*

	George (70)	Joe (90)
Kapitaal	€1477	€409
Aankoopfactor	14,77	4,09
Uitkering	€100	€100

Collectieve uitkeringsfase bij het Former Presidents' Fund

Rentestijging: 0% → 2% (40% *bescherming/rentehedge*)

	George (70)	Joe (90)
Kapitaal	€1324	€375
Aankoopfactor	12,03	3,65
Uitkering	€110,0	€102,8

Collectieve uitkeringsfase bij het Former Presidents' Fund

Herverdeling (ex-post) nodig voor gelijke aanpassingen

	George (70)	Joe (90)
Kapitaal vóór	€1324	€375
Herverdeling	-€20	+€20
Kapitaal ná	€1304	€396
Aankoopfactor	12,03	3,65
Uitkering	€108,3	€108,3

Collectieve uitkeringsfase en spreiden

	2025	2026 individueel	2026 collectief	2026 coll + spr.
George (1953)	€100	€110	€108	€101,6
Joe (1933)	€100	€103	€108	€101,6
SF 1-1	100%	100%	100%	106,6%
SF 31-12	108,3%			

Collectief: spreidingsfactor is 108% → iedereen met 8% erop vooruit

Spreiding: we indexeren niet met gehele 8%, maar met $8\% / 5 = 1,6\%$

N.B. er ligt nog 6,6% 'op de lat' (Spreidingsvermogen), inkopen tegen 6,6% hoger tarief!

Recap: vijf zes wegen naar gelijke aanpassingen

- ~~Twee drie vier vijf zes~~ wegen leiden naar gelijke aanpassingen
- Makkelijkst uitvoerbaar & minst volatiel: “dekkingsgraad methode”
- Dekkingsgraad uitkeringscollectief 115%
→ verhogen uitkering met 15% / S.

Bezwaar 1: inkoop zonder ex-ante herverdeling

Been there, done that!

- Amendement Palland: herverdeling toegestaan voor gelijke aanpassingen, maar niet meer dan nodig! (=vaag)
- ‘Dekkingsgraad-neutrale’ inkoop is voldoende. Dit was al onderdeel van de inrichting.
- Nauwkeurigere methode (bijv. Muns en/of kasstroom-benadering) mag ook, maar is niet nodig.

Bezwaar 2: schok verwerken in vermogen, niet uitkering

A rose, by any other name, would smell as sweet

- > ~~Dekkingsgraadmethode-Sectorvariant~~ met ~~Geheugenloos-Asymptotisch spreiden~~
- > Kapitaal wordt (administratief) opgesplitst in *Uitkeringsvermogen* en *Spreidingsvermogen*.
- > ~~Gepensioneerdendekkingsgraad-Spreidingsfactor~~ geeft ratio weer Totaal Vermogen Gepensioneerden t.o.v. ~~Technische Voorziening~~ *Uitkeringsvermogen*.
- > Spreidingsfactor 115%: E1000 uitkeringsvermogen, E150 spreidingsvermogen.

Bezwaar 2: schok verwerken in vermogen, niet uitkering

A rose, by any other name, would smell as sweet

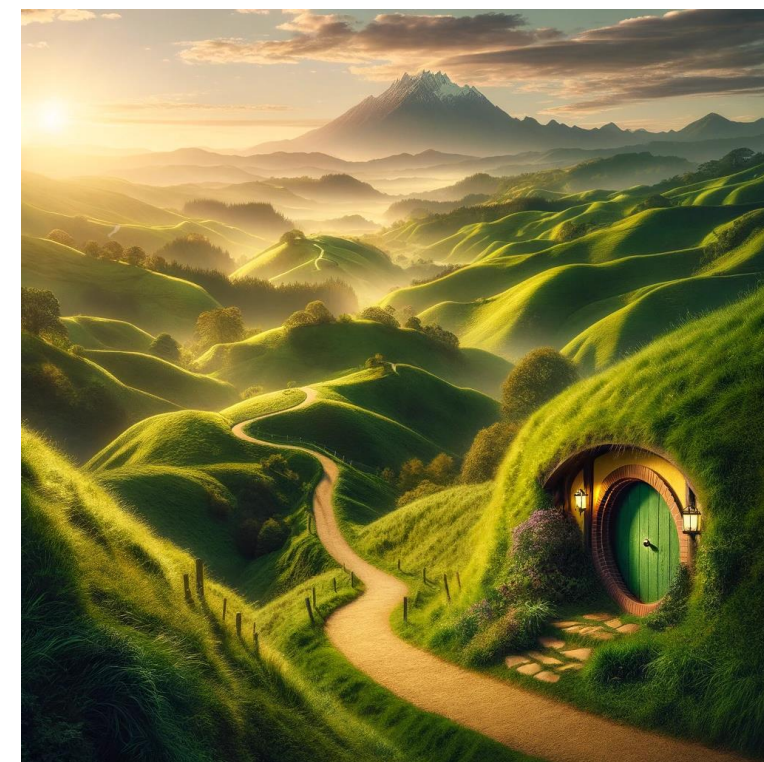
- Sectorvariant met *Asymptotisch spreiden*
- Kapitaal wordt (administratief) opgesplitst in *Uitkeringsvermogen* en *Spreidingsvermogen*.
- *Spreidingsfactor* geeft ratio weer Totaal Vermogen Gepensioneerden t.o.v. Uitkeringsvermogen.
- Spreidingsfactor 115%: E1000 uitkeringsvermogen, E150 spreidingsvermogen.

Bezwaar 3: verwerking binnen 10 jaar

The road goes ever on and on, ...

Jaar	Aanpassing	Over
1	+2%	8%
2	+1,6%	6,4%
...		
9	+0,3%	1,4%
10	+0,3%	1,1%

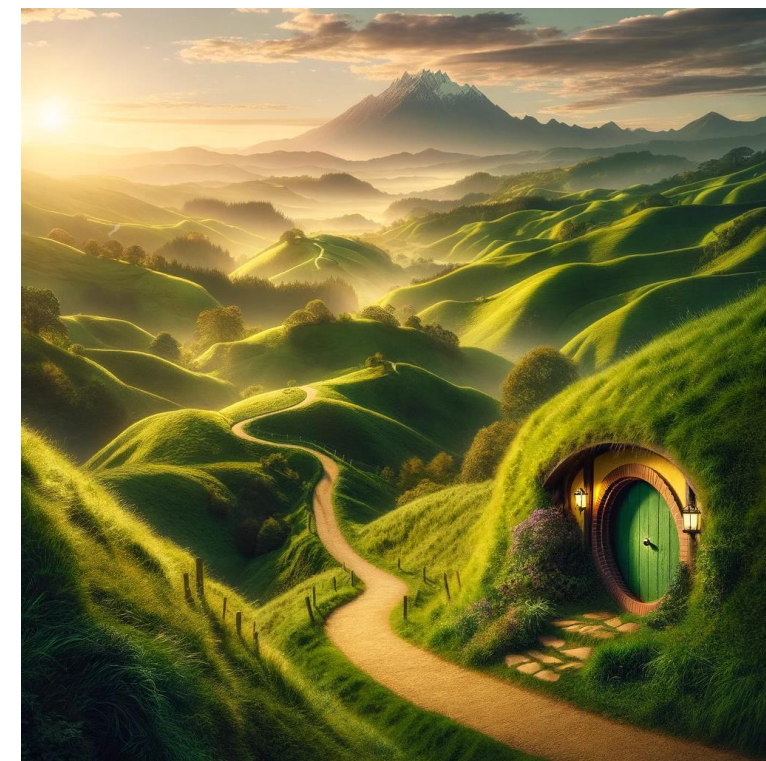

N.B.: spreidingstermijn altijd 10 jaar bij asymptotisch, spreidingsparameter (S) vaak 3 of 5

Bezwaar 3: verwerking binnen 10 jaar

The road goes ever on and on, ...

Jaar	Aanpassing	Over
1	+2%	8%
2	+1,6%	6,4%
...		
9	+0,3%	1,4%
10	+0,3% +1,1%	1,1% 0%

N.B.: spreidingstermijn altijd 10 jaar bij asymptotisch, spreidingsparameter (S) vaak 3 of 5

AMvB: extra restricties!

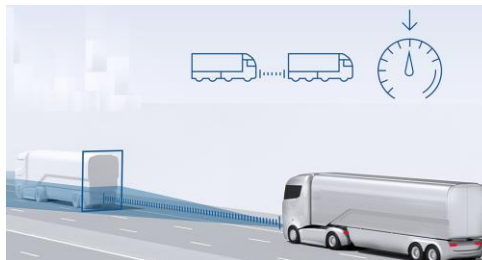
Leuker kunnen we het niet maken; wel moeilijker!

> Extra restricties:

- > **Volledige rittenregistratie:** Alle toekomstige moeten worden geregistreerd (1ca4)
- > **Niet rijden na 22:00 uur:** Na 10 jaar moeten alle schokken verwerkt zijn (1ca5)
- > **Niet spookrijden:** Toekomstige aanpassingen mogen niet zowel positief als negatief zijn (1ca7b)
- > **Snelheidsbeperking:** Minstens 50% 60% van de schokken moet in de eerst vijf jaar zijn verwerkt (1ca7a)

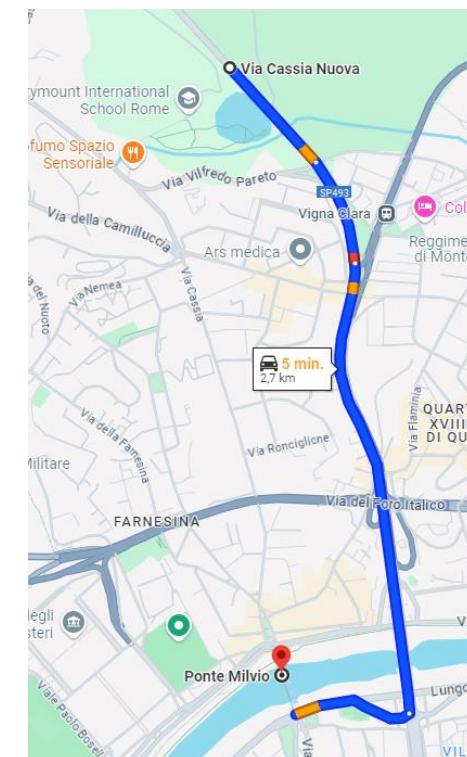
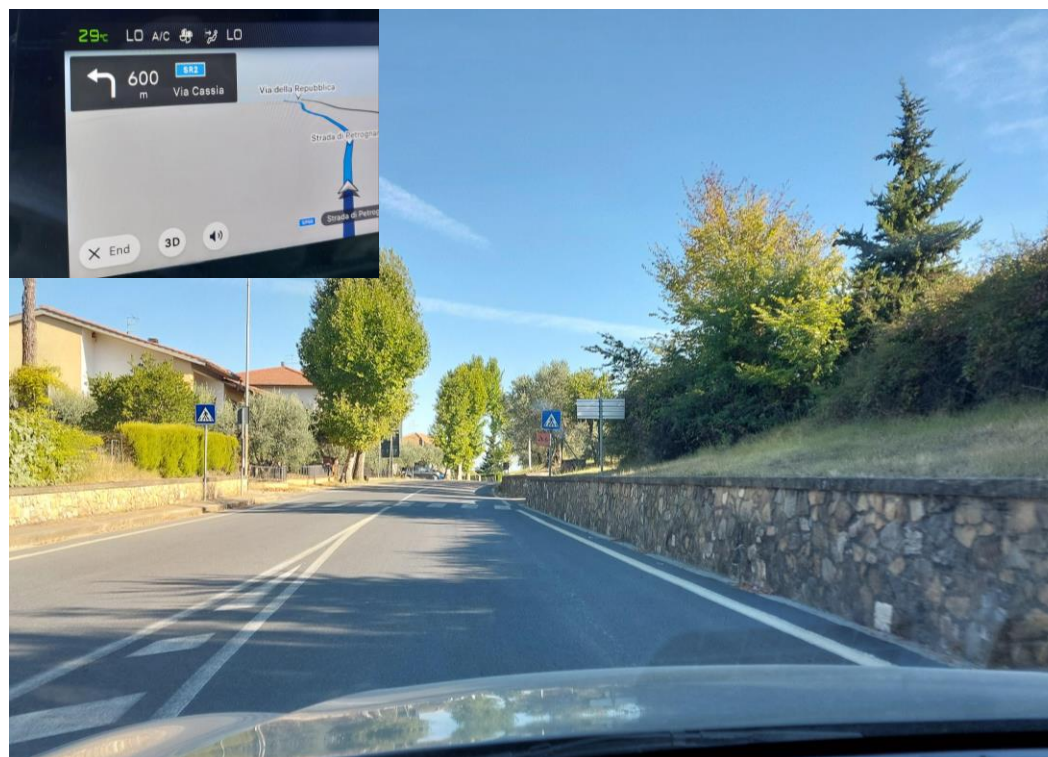
> Eén extra mogelijkheid:

- > **Adaptive cruise control:** toekomstige schokken mogen worden afgestemd op eerdere schokken (1ca6)

Via Cassia

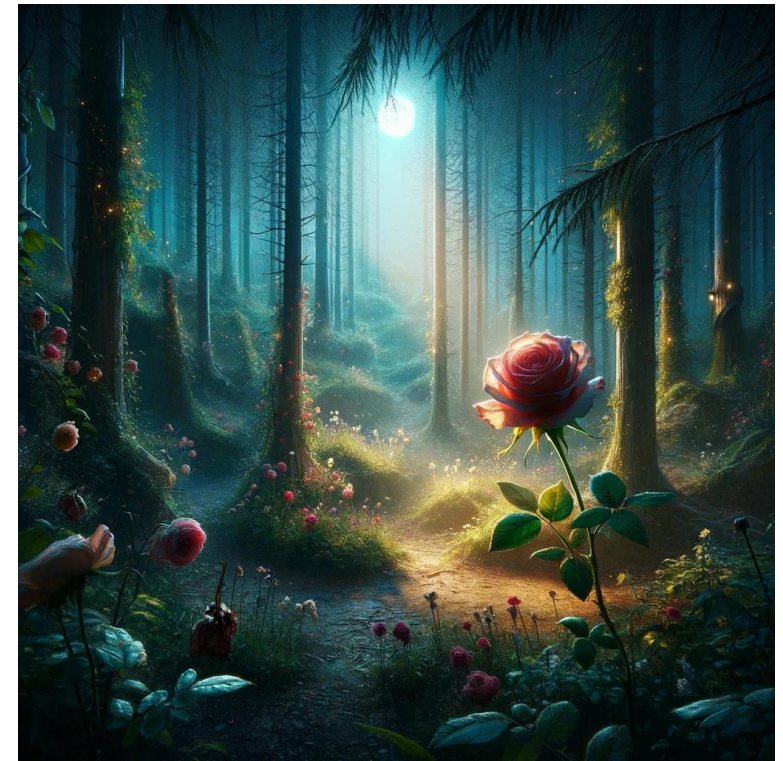
... ligt er na 2000 jaar nog goed bij!

Backstop: grotendeels ongebruikt

Unused beauty must be tombed with thee

- De backstop hoeft alleen te worden gebruikt bij 9 zeer kleine schokken op rij. De kans dat dit voorkomt is $<1\%$.
- Exacte werking backstop kan dus 'onder de motorkap' blijven voor deelnemers → uitlegbaar.
- Als het voorkomt, is het praktisch altijd voor een extra *verhoging* van de uitkeringen.

Backstop: (praktisch) geen effect op pensioenuitkomsten

Much ado about nothing

- URM uitkomsten bij voorbeeldfonds (80% bescherming, 30% zakelijke waarden, spreidingsparameter 3):

	Zonder backstop				Met backstop		
	10 jaar	20 jaar	30 jaar		10 jaar	20 jaar	30 jaar
Slecht Weer	€ 945,82	€ 1.047,81	€ 1.221,03		€ 945,82	€ 1.047,81	€ 1.221,03
Mediaan	€ 1.209,19	€ 1.569,55	€ 2.002,65		€ 1.209,19	€ 1.569,55	€ 2.002,65
Goed Weer	€ 1.471,07	€ 2.208,36	€ 3.137,82		€ 1.471,07	€ 2.208,36	€ 3.137,82

	Zonder Backstop	Met Backstop
Volatiliteit uitkering	2,6%	2,6%
Volatiliteit uitkering incl. ORTEC	2,2%	2,2%
Beslag SR door ORTEC (t.o.v. fondsvermogen)	0,041%	0,041%

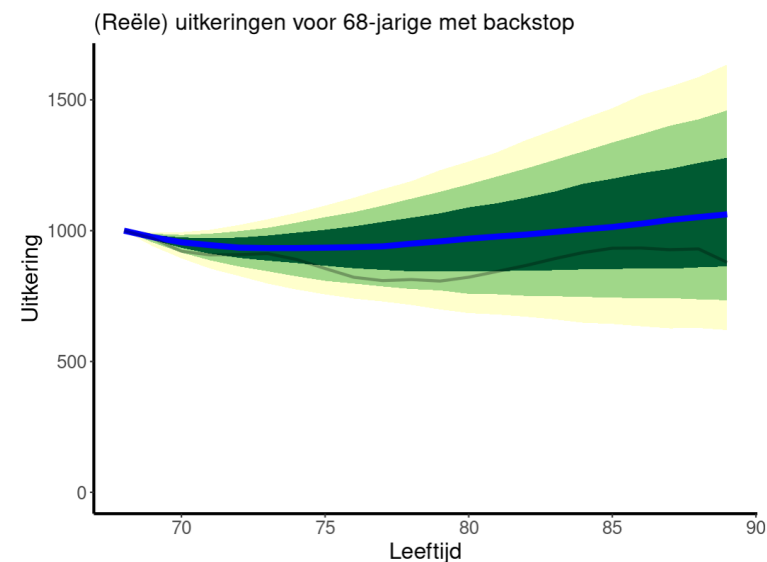
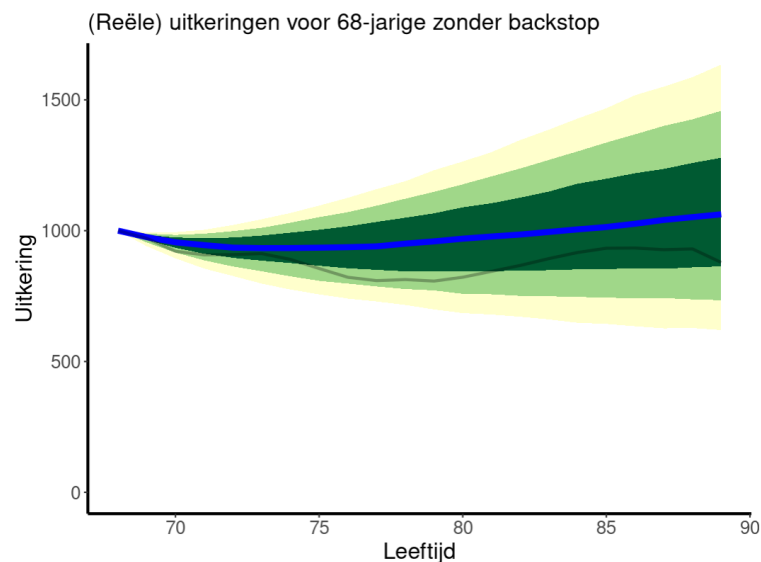
Let me be that I am and seek not to alter me.
 Don John, Act 1 Scene III of Much Ado About
 Nothing by William Shakespeare

Bekijk effecten via tool

<https://tkppensioen.shinyapps.io/CUTool>; PF // Tijdelijk

Kernstatistieken met & zonder backstop

Uitkomst	Zonder backstop	Met backstop
Backstop frequentie	0%	0.35%
Backstop gemiddelde grootte	0%	0.65%
Volatiliteit uitkeringen (excl. solidariteitsreserve)	2.2%	2.2%
Volatiliteit uitkeringen (incl. solidariteitsreserve)	2.02%	2.02%
Jaarlijks beslag op de solidariteitsreserve	0.078%	0.078%

Wat de deelnemer
écht wil weten

TKP

Brief 'Je pensioen in 2026'

Uw pensioen in 2026
Uw nieuwe pensioen

<Naam>
<Adres>

Datum
10 november 2025

Uw werkgeversnummer
1234567

Geachte lezer,

U krijgt pensioen van ons. De hoogte van uw pensioen kan ieder jaar veranderen. In deze brief leest u hoeveel pensioen u vanaf 1 januari 2026 krijgt.

Uw nieuwe pensioen

U krijgt € 761,10 bruto per maand ouderdomspensioen.	Dat is € 432,71 netto per maand ouderdomspensioen.
--	--

Lees meer over deze bedragen in de bijlage 'Uw pensioen'.

U krijgt uw nieuwe pensioen vanaf 1 januari 2026

U krijgt het nieuwe bedrag vanaf 1 januari 2026 iedere maand rond de 23ste op uw rekening [iBan].

In november 2026 krijgt u weer bericht over de hoogte van uw pensioen

De hoogte van uw pensioen kan ieder jaar veranderen. Dit komt onder andere doordat we beleggen voor een zo goed mogelijk pensioen. We sturen u in oktober [JAAR] weer een brief over de hoogte van uw pensioen voor het jaar erop.

2/10

Uw persoonlijke gegevens zijn veilig bij ons

Uw privacy is voor ons heel belangrijk. Wij gebruiken uw persoonlijke gegevens alleen als wij ze echt nodig hebben voor uw pensioen. U vindt het privacy statement op www.murp.nl/privacy.

Met vriendelijke groet,
Pensioenfonds X

<Naam>
Voorzitter Pensioenfonds X

 We staan klaar om te helpen

Heeft u vragen of hulp nodig? Wij helpen u graag. U vindt veel informatie op onze website. U kunt ook met ons bellen, mailen of chatten.

 +31 234 76 92 11
 pensioen@pensioenfonds.nl
 www.pensioenfonds.nl

 Bijlage(n)

- Uw pensioen in 2026
- Van pensioenpot naar pensioen ←

Onder 'Van Pensioenpot naar pensioen'

We spreiden resultaten

We beleggen het geld uit uw pensioenpot voor een zo goed mogelijk pensioen. Ook nu u met pensioen gaat, blijven we beleggen. Maar we willen niet dat uw pensioen ieder jaar te veel verandert. Daarom spreiden we ons beleggingsresultaat over meerdere jaren. Het werkt zo:

- Ieder jaar wordt de hoogte van uw pensioen berekend. Dit gebeurt onder andere op basis van de beleggingsresultaten. Iedereen krijgt dezelfde aanpassing.
- 20% van het beleggingsresultaat wordt doorberekend in uw pensioen voor het volgende jaar. Uw pensioen kan hierdoor ieder jaar iets omhoog of omlaag gaan.
- 80% wordt voor u opzij gezet en verdeeld over de komende 10 jaar. Zo kunnen we goede én slechte resultaten spreiden en schommelt uw pensioen minder.

Aan de spreidingsfactor ziet u of de pensioenen omhoog of omlaag gaan

We hebben geld nodig om de pensioenen te betalen. En we bewaren een deel om financiële mee- en tegenvallers te spreiden. De verhouding tussen het geld dat we opzij zetten en het geld voor de pensioenen bepaalt de spreidingsfactor. Aan de spreidingsfactor kunt u zien of uw pensioen de komende jaren naar verwachting omhoog of omlaag gaat. Of gelijk blijft.

We spreiden resultaten

We hebben geld nodig om de pensioenen te betalen. En we bewaren een deel om financiële mee- en tegenvallers te spreiden. De verhouding tussen het geld dat we opzij zetten en het geld voor de pensioenen bepaalt de spreidingsfactor. Aan de spreidingsfactor kunt u zien of uw pensioen de komende jaren naar verwachting omhoog of omlaag gaat. Of gelijk blijft.

[[Als SF > 105%]]

We hebben nu een spreidingsfactor van **[105%]**. Uw pensioen gaat de komende jaren waarschijnlijk omhoog. We zetten **[5%]** van uw pensioenpot opzij. U begint dus met een lager pensioen, maar dat geld voegen we verdeeld over de komende 10 jaar aan uw pensioen toe.

[[Als 95% < SF < 105%:]]

We hebben nu een spreidingsfactor van **[102%]**. Uw pensioen blijft de komende jaren waarschijnlijk ongeveer gelijk. We zetten **[2%]** van uw pensioenpot opzij. Dat geld voegen we verdeeld over de komende 10 jaar aan uw pensioen toe.

[[Als SF < 95%:]]

Onze spreidingsfactor is nu **[90%]**. Dit betekent dat uw pensioen op termijn waarschijnlijk met ongeveer **[10%]** omlaag gaat. Deze daling verdelen we over de komende 10 jaar. Zo gaat uw pensioen steeds een klein beetje omlaag, en niet in één keer heel veel. Om de verlaging te compenseren, begint u wel met een hoger pensioen. En als het kan, krijgt u ook een aanvulling uit onze reservepot.

Segmentatie
op hoogte
spreidingsfactor

Verwachting reservepot

Ieder jaar gebruiken we maximaal [25%] van de reservepot om verlagingen van pensioenen te voorkomen. Hieronder ziet u of er op dit moment voldoende in de reservepot zit:

[Verwachting positief]

Voor komende jaren zit er naar verwachting genoeg geld in de reservepot om een daling gedeeltelijk op te vangen.

[Verwachting positief onzeker]

Er zit op dit moment weinig geld in de reservepot. We kunnen een daling komend jaar nog opvangen door uw pensioen aan te vullen. In de toekomst krijgt u mogelijk minder of geen aanvulling. Uw pensioen kan in dat geval flink dalen.

[Verwachting negatief onzeker]

Er zit op dit moment weinig geld in de reservepot. We kunnen een daling komend jaar naar verwachting nog opvangen door uw pensioen aan te vullen. In de toekomst krijgt u mogelijk minder of geen aanvulling. Uw pensioen kan in dat geval flink dalen.

[Verwachting negatief]

De reservepot is bijna leeg. We kunnen een daling van uw pensioen komend jaar naar verwachting niet volledig opvangen. Ook in de toekomst krijgt u mogelijk minder of geen aanvulling. Uw pensioen kan in dat geval flink dalen.

Segmentatie
op hoogte
reservepot

Hoe ver wil je gaan?

Laag ~~2~~ ~~3~~ ~~4~~ 5

<u>Jaar</u>	<u>Aanpassingen</u> <u>eerdere jaren</u>	<u>Aanpassing</u> <u>o.b.v. [2025]</u>	<u>Totale</u> <u>aanpassing</u>
2026	+0,88%	+1,03%	+1,92%
2027	+0,78%	+0,89%	+1,68%
2028	+0,68%	+0,78%	+1,47%
2029	+0,6%	+0,68%	+1,29%
2030	+0,53%	+0,59%	+1,13%
2031	+0,47%	+0,52%	+0,99%
2032	+0,42%	+0,45%	+0,87%
2033	+0,37%	+0,4%	+0,77%
2034	+1,64%	+0,0%	+1,64%
2035	+0,0%	+1,91%	+1,91%

<u>Jaar</u>	<u>Aanpassing</u>	<u>Aanvulling</u> <u>vanuit reserve</u>
2015	+1,8%	-
2016	-1,5%	+1,5%
2017	+0,5%	-
2018	+1,3%	-
2019	+0,8%	-
2020	-1,5%	+1,5%
2021	-0,7%	+0,7%
2022	+0,4%	-
2023	+0,8%	-
2024	+0,98%	-

Uniforme weergave via Pensioenfederatie (voorlopig!)

Verleden (10jr)	Verwachting (10jr)
+2,9%	+14,5%

Dank voor uw aandacht!

TOOL

<https://tkppensioen.shinyapps.io/CUTool>

Pensioenfederatie // Tijdelijk

Pensioen made easy